

Total No. of Printed Pages—6

4 SEM FYUGP MINSNS4

2025

(June)

SANSKRIT

(Minor)

Paper : MINSNS4

(Nationalism and Indian Literature)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Concepts and Basic features of Indian Nationalism)

(Marks : 20)

1. Write very short answers to the following questions :

1×2=2

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) What is the Sanskrit root from which the word 'जाति' is formed?

‘জাতি’ শব্দটো সংস্কৃত কোন ধাতুৰ পৰা গঠিত হৈছে ?

(2)

(3)

UNIT—II

(Nationalism and Concept of Rāṣṭra in
Vedic Literature)

(Marks : 20)

4. Write short answers to the following questions :

1×2=2

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) How many Chapters are there in *Śatapatha-brāhmaṇa*?

‘শতপথব্রাহ্মণ’ত কেইটা অধ্যায় আছে ?

(b) How many elements are there in Vedic Rāṣṭra?

বৈদিক ৰাষ্ট্ৰৰ উপাদানসমূহ কেইটা ?

5. (a) Give a brief description of coronation ceremony of a king (রাজাভিষেক) as found in *Śatapathabrāhmaṇa*?

5

‘শতপথব্রাহ্মণ’ত উল্লেখ থকা অনুসৰি বজাৰ ৰাজাভিষেকৰ চমু বৰ্ণনা দিয়া।

(b) Write the boundaries of Bhāratavarṣa as mentioned in the *Viṣṇupurāṇa*.

3

‘বিষ্ণুপুৰাণ’ত উল্লেখ কৰা অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষৰ সীমা লিখা।

P25/1441

(Turn Over)

(Continued)

(b) Who composed the National Song of India ‘Vande Mātaram’?

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় গীত ‘বন্দে মাতৰম্’ কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

2. Write short answers to the following questions

(any three) :

3×3=9

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Mention any three elements of Nation.

জাতি গঠনৰ যি কোনো তিনিটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

(b) Write in brief on the National Emblem of India.

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকটোৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(c) Write in short the meaning of the word ‘Nation’.

‘জাতি’ শব্দটোৰ অৰ্থ-সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

(d) Mention any three characteristics of Indian Nation.

ভাৰতীয় জাতিৰ যি কোনো তিনিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

3. What is the name of the National Flag of India?

Write an exhaustive note on the National Flag of India.

1+8=9

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনৰ নাম কি ? ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন সম্বন্ধে এটি বিশদ টোকা লিখা।

P25/1441

(4)

(5)

6. What is 'সমাল্পন' theory? Who gave this theory?
Give a brief description of the 'সমাল্পন' theory.

2+1+7=10

‘সপ্তাঙ্গ’ তত্ত্ব কি? এই তত্ত্বটো কোনে আগবঢ়াইছিল? ‘সপ্তাঙ্গ’
তত্ত্বৰ বিষয়ে এটা চমু বৰ্ণনা দিয়া।

Or / নাইবা

Write a detailed note on the concept of ‘সাদু’ in
Vedic literatures.

10

বৈদিক সাহিত্যত সাদুৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে এটা বিশদ টোকা লিখা।

UNIT—III

(Nationalism in Sanskrit Literature)

(Marks : 20)

7. Write very short answers to the following
questions :

1×2=2

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Who is the author of the *Satyāgrahagītā*?

‘সত্যাগ্ৰহগীতা’ৰ গ্ৰন্থকাৰ কোন?

- (b) Who is the dramatist of the *Bhāratavijaya-nāṭakam*?

‘ভাৰতবিজয়নাটকম্’ৰ নাট্যকাৰ কোন?

8. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) How does the poet Tryambaka Sharma
Bhandarkar depict the idea of world peace
and welfare in his poetic work *Śrīsvāmī-
vivekānandacaritam*?

4

কবি ত্ৰ্যম্বক শৰ্মা ভাণ্ডাৰকাৰদেৱে তেখেতৰ কাব্যকৃতি
‘শ্ৰীস্বামীবিবেকানন্দচৰিতম্’ত বিশ্বশান্তি আৰু কল্যাণৰ ভাৱ
কেনেদৰে চিত্ৰিত কৰিছে?

- (b) Who is Śivarāma in the drama, *Bhārata-
vijayanāṭakam*? How did he raise patriotism
against the British rulers?

1+2=3

‘ভাৰতবিজয়নাটকম্’ত থকা শিৱৰাম কোন? তেওঁ কেনেকৈ
বৃটিছ শাসকৰ বিৰুদ্ধে স্বদেশপ্ৰেম জাগৰিত কৰিছিল?

- (c) What does the poet say about untouchability
in his poetic creation *Satyāgrahagītā*?

2

কবিয়ে তেওঁৰ কাব্যস্বাক সৃষ্টি ‘সত্যাগ্ৰহগীতা’ত অস্পৃশ্যতা
সম্পৰ্কে কি কৈছে?

9. Delineate the picture of Nationalistic trend as depicted in *one* of the following works :

9

তলব যি কোনো এখন গ্ৰন্থত প্ৰকাশ পোৱা জাতীয়তাবাদী ভাৱধাৰাৰ বিষয়ে এক প্ৰতিচ্ছবি দাঙি ধৰা :

(a) *Satyāgrahagītā*

‘সত্যগ্ৰহীতা’

(b) *Śrīsvāmīvivekānandacaritam*

‘শ্ৰীস্বামীবিবেকানন্দচৰিতম্’

★ ★ ★